Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0331/2017

15.5.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o strategii EU pro Sýrii
(2017/2654(RSP))

Victor Boştinaru, Elena Valenciano, Knut Fleckenstein, Neena Gill
za skupinu S&D

B8-0331/2017

Usnesení Evropského parlamentu o strategii EU pro Sýrii
(2017/2654(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Sýrii,

– s ohledem na společné sdělení místopředsedkyně Komise / vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise s názvem „Základní prvky strategie EU pro Sýrii“ ze dne 14. března 2017 a na závěry Rady o Sýrii ze dne 3. dubna 2017, které společně tvoří novou strategii EU pro Sýrii,

– s ohledem na konferenci o syrském konfliktu a jeho dopadu na region, jež se konala ve dnech 4.–5. dubna 2017 a kterou sponzorovala Komise, a na související prohlášení jejích spolupředsedů,

– s ohledem na prohlášení vysoké představitelky, místopředsedkyně ze dne 6. dubna 2017 vydané jménem EU k údajnému chemickému útoku v syrské provincii Idlib,

– s ohledem na ženevské komuniké ze dne 30. června 2012 a na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2254 (2015),

– s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1325 (2000) ze dne 31. října 2000 o ženách a míru a bezpečnosti,

– s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 71/248 ze dne 19. prosince 2016, kterou se stanoví mezinárodní, nestranný a nezávislý mechanismus na pomoc při vyšetřování a stíhání osob odpovědných v souladu s mezinárodním právem za nejvážnější zločiny spáchané v Syrské arabské republice od března 2011,

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že EU opakovaně uvedla, že syrský konflikt nemá vojenské řešení a že pouze transformace vedená Sýrií a otevřená všem může ukončit nepřijatelné utrpení syrského lidu;

B. vzhledem k tomu, že předseda Jean-Claude Juncker ve svém projevu o stavu Unie v září 2016 zmínil, že je zapotřebí strategie EU pro Sýrii; vzhledem k tomu, že Parlament v říjnu vyzval vysokou představitelku, místopředsedkyni Federicu Mogheriniovou, aby zajistila, že nová strategie pro Sýrii bude zaměřena na usnadnění politického urovnání situace v Sýrii, včetně nástrojů sledování a prosazování práva, s cílem posílit dodržování souladu se závazky přijatými v rámci mezinárodní skupiny na podporu Sýrie;

C. vzhledem k tomu, že cílem strategie EU pro Sýrii je určit, jak by EU mohla viditelněji a účinněji přispět k nalezení trvalého politického řešení v Sýrii na základě stávajícího rámce dohodnutého na úrovni OSN a jak by mohla podpořit obnovu v období po uzavření dohody, až bude zahájena věrohodná transformace; vzhledem k tomu, že

ačkoli je jasné, že obnova může být zahájena pouze po uzavření politické dohody, úsilí o usmíření by mělo začít co nejdříve a EU by jej měla podpořit s cílem zajistit dlouhodobou stabilitu; vzhledem k tomu, že v této souvislosti je zásadní zjistit pravdu, podpořit odpovědnost a přechodné soudnictví a amnestii;

D. vzhledem k tomu, že klid zbraní, který vstoupil v platnost dne 30. prosince 2016, není dodržován, protože došlo několikrát k jeho porušení a k významným incidentům, jako byl chemický útok ve městě Chán Šajchún, který pravděpodobně spáchal režim, a bombový útok proti autobusům převážejícím evakuované z obléhaných měst poblíž Aleppa; vzhledem k tomu, že cílem bylo velké množství civilistů, včetně dětí, kteří v této brutální civilní válce nadále trpí;

E. vzhledem k tomu, že mírová jednání v Ženevě probíhající pod záštitou OSN ani doplňková jednání ve městě Astana dosud nevedla k hmatatelným výsledkům; vzhledem k tomu, že zástupci syrské opozice pozastavili svou účast na posledním kole rozhovorů ve městě Astana na protest proti pokračujícím náletům v oblastech ovládaných rebely a proti účasti Íránu; vzhledem k tomu, že Rusko, Turecko a Írán podepsaly memorandum o zřízení deeskalačních zón v Sýrii, které syrská opozice neschválila;

F. vzhledem k tomu, že EU prokázala svůj závazek pomoci zmírnit humanitární důsledky konfliktu; vzhledem k tomu, že konference „Na podporu budoucnosti Sýrie a okolního regionu“, která se konala v Bruselu, se shodla na zaujetí celostního přístupu k řešení syrské krize s dodatečnou finanční pomocí na řešení humanitární situace; vzhledem k tomu, že situace v zemi je nadále kritická, neboť se v Sýrii nachází více než 13,5 milionu osob v nouzi, z nichž 4,7 milionu žije v obléhaných a těžko dostupných oblastech a 6,3 milionu je vnitřně vysídleno;

1. vítá strategii EU pro Sýrii a výsledek konference v Bruselu, který zajistil příslib dosahující 5,6 miliardy EUR, včetně 1,3 miliardy EUR z EU, která je v této krizi největším dárcem; naléhavě vyzývá všechny účastníky, aby zcela dostáli svým závazkům a zachovali svou podporu i v budoucnosti;

2. je pevně přesvědčen, že EU se musí aktivněji zapojit a využít svých významných finančních příspěvků po skončení konfliktu k tomu, aby hrála významnou úlohu při vyjednávání na základě stávajícího rámce dohodnutého na úrovni OSN a zajistila politickou transformaci, přičemž by vytvořila osobitou politiku zaměřenou na větší sblížení stran a zintenzivnění úsilí v oblastech, ve kterých Unie může mít přidanou hodnotu;

3. podporuje jednotu, svrchovanost, územní celistvost a nezávislost syrského státu a přeje si demokratickou budoucnost pro syrský lid; oceňuje pokračující úsilí vysoké představitelky, místopředsedkyně, pokud jde o oslovení hlavních subjektů v regionu s cílem zajistit politickou transformaci a usmíření a obnovu po skončení konfliktu; připomíná své stanovisko, že jediným způsobem, jak dosáhnout míru v zemi, je politický proces vedený Sýrií, který povede ke svobodným a spravedlivým volbám a jenž bude podporován a sledován Organizací spojených národů a udržován pomocí nové ústavy;

4. naléhavě vyzývá všechny strany, aby dodržovaly příměří, okamžitě zastavily útoky na

civilisty a zabránily jakékoli akci, která by mohla mít negativní dopad na mírové snahy;

5. ostře odsuzuje zvěrstva a masivní porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, jichž se dopouští režim za podpory milic podporovaných Ruskem a Íránem, jakož i porušování lidských práv a mezinárodního práva ze strany nestátních ozbrojených skupin, zejména ISIS/Dá'iš a dalších džihádistických skupin; připomíná svou výzvu určenou Radě bezpečnosti OSN postoupit tyto válečné zločiny Mezinárodnímu trestnímu soudu a zdůrazňuje své stanovisko, že všichni, kteří jsou odpovědní za porušování mezinárodního humanitárního práva a práva v oblasti lidských práv, musí být povoláni k odpovědnosti; vybízí všechny státy, aby při řešení beztrestnosti uplatňovaly zásadu všeobecné jurisdikce, a vítá kroky, které za tím účelem provedlo několik členských států EU;

6. bezvýhradně odsuzuje veškeré chemické útoky, včetně posledního ve městě Chán Šajchún, a zdůrazňuje, že je zapotřebí důkladné a nestranné vyšetřování a odpovědnost; vítá rozhodnutí Valného shromáždění OSN stanovit mezinárodní, nestranný a nezávislý mechanismus na pomoc při vyšetřování a stíhání osob odpovědných v souladu s mezinárodním právem za nejvážnější zločiny spáchané v Syrské arabské republice od března 2011; lituje naopak skutečnosti, že se Radě bezpečnosti OSN kvůli dalšímu ruskému vetu nepodařilo přijmout rezoluci odsuzující chemický útok ve městě Chán Šajchún; zdůrazňuje povinnost Sýrie dodržovat doporučení vyšetřovací mise Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) a společného vyšetřovacího mechanismu OPCW-OSN pomocí poskytnutí okamžitého a neomezeného přístupu do všech míst a uznání práva na jejich kontrolu;

7. naléhavě vyzývá Ruskou federaci a Íránskou islámskou republiku, aby využily svého vlivu na syrský režim za účelem přijetí a aktivního provádění přiměřeného kompromisu, který ukončí občanskou válku a připraví cestu pro skutečnou transformaci otevřenou všem; vyzývá EU a její členské státy, aby nadále podporovaly umírněnou opozici a aby odhalily a izolovaly radikalizované subjekty a prosazovaly usmíření; vybízí členy nejvyššího vyjednávacího výboru, aby se nadále zapojovali do rozhovorů v Ženevě pod záštitou OSN;

8. bere na vědomí nedávné memorandum o zřízení deeskalačních zón v Sýrii a podporuje úmysl posílit příměří, zabránit tomu, aby letecké síly režimu nad těmito oblastmi létaly, a vytvořit podmínky pro humanitární přístup, lékařskou pomoc, návrat vysídlených civilistů do jejich domovů a obnovu poškozených infrastruktur; zdůrazňuje však obavy, které vyjádřila opozice, že dohoda by mohla vést k vytvoření oblastí vlivu a k rozdělení Sýrie; poukazuje na to, že je důležité odstranit veškerou nejednoznačnost ohledně skupin, na které se příměří nevztahuje, a vyzývá všechny strany včetně Turecka, aby zajistily, že memorandum nebude usnadňovat zacílení na spojenecké síly umírněné opozice nebo na ty, kteří bojují na straně mezinárodní koalice proti ISIS/Dá'iš; zdůrazňuje, že je třeba zajistit mezinárodní sledování provádění, a podporuje větší zapojení OSN, včetně sledování humanitárního přístupu;

9. domnívá se, že strategie EU měla rovněž přezkoumat aspekty týkající se boje proti ISIS/Dá'iš a dalším teroristickým organizacím uvedeným na seznamu OSN, přičemž měla zdůraznit politické a sociálně-ekonomické hlavní příčiny, které usnadnily rozšíření terorismu, a soustředit se na ně a určit konkrétní opatření pro boj proti nim; domnívá se

dále, že bylo třeba vypracovat způsoby, jak přispět k zachování multietnické, multináboženské a multikonfesní povahy syrské společnosti;

10. připomíná, že zásadní význam má včasné vytvoření opatření na budování důvěry, včetně humanitárního přístupu do všech částí Sýrie bez jakýchkoli překážek, zajištění základních veřejných služeb (elektrická energie, voda, zdravotní péče), ukončení obléhání veškerých měst a propuštění vězňů a rukojmí; vítá dohodu mezi syrskou vládou a povstaleckými skupinami ohledně umožnění evakuace čtyř obléhaných měst; naléhavě vyzývá všechny strany, aby podpořily a usnadnily přijetí komplexní dohody o opatřeních na budování důvěry;

11. vyjadřuje uspokojení ohledně toho, že coby hlavní část trvalého řešení byla uznána úloha občanské společnosti, včetně organizací žen; připomíná skutečnost, že EU musí podporovat a usnadnit přiměřené zapojení občanské společnosti a žen do mírového procesu nebo jejich konzultace v souladu s komplexním přístupem k provádění rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1325 a 1820 o ženách, míru a bezpečnosti ze strany EU; trvá na tom, že nová ústava Sýrie musí zohledňovat lidská práva žen;

12. s politováním konstatuje, že devastující občanský konflikt vrátil zemi z hlediska sociálního a hospodářského rozvoje o několik desetiletí zpět, přičemž způsobil nezaměstnanost a chudobu milionů osob a znamenal obrovské zničení zdravotních a vzdělávacích služeb, rozsáhlé vysidlování Syřanů a odliv mozků; poukazuje proto na význam navýšení jiné než humanitární pomoci, která se bude zaměřovat na posílení odolnosti osob v Sýrii a na obnovení hospodářské činnosti; domnívá se dále, že jakmile konflikt skončí, bude třeba zajistit pobídky pro kvalifikované syrské uprchlíky, aby se vrátili a přispěli k úsilí o obnovu;

13. plně podporuje snahu zajistit, aby v Sýrii a v okolním regionu nevznikla ztracená generace dětí, a požaduje, aby bylo vynaloženo dodatečné úsilí za účelem dosažení cíle, aby se všem dětem z řad uprchlíků a zranitelným dětem v hostitelských společenstvích dostalo kvalitního vzdělání s rovným přístupem pro dívky a chlapce; zdůrazňuje, že je třeba uznat často neformální vzdělávání v uprchlických táborech a podpořit psychologickou rehabilitaci těchto traumatizovaných dětí;

14. domnívá se, že EU musí začít vytvářet konkrétní plán svého zapojení do obnovy Sýrie a zaměřit se na inkluzivní společné úsilí s hlavními mezinárodními organizacemi a finančními institucemi, jakož i regionálními a místními subjekty; podporuje v tomto ohledu politický dialog, který vede vysoká představitelka, místopředsedkyně s hlavními subjekty z regionu v rámci regionální iniciativy EU o budoucnosti Sýrie; poukazuje však na význam odpovědnosti samotných Syřanů za proces obnovy po skončení konfliktu;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států EU, Organizaci spojených národů, členům mezinárodní skupiny na podporu Sýrie a všem stranám zapojeným do konfliktu.